

عنوان بخش

مدیریت روداده‌ها و اماکن و

تأسیسات ورزشی

Ph.D

تاریخچه ورزش و اماکن ورزشی و عمومی

■ در یونان باستان، ورزش نوعی عبادت محسوب می‌شد. المپیا یکی از قدیمی‌ترین مراکز دینی و مذهبی در جهان یونانی بود. المپیا به دلیل تاریخچه دینی خود یکی از نقاط آغازگر بازی‌های المپیک بود. بخشی از بازی‌ها شامل نمایش و دیگر، جشن مذهبی را شامل می‌شد. یونانی‌ها جشن بزرگی را با هدف بزرگداشت زئوس، برگزار می‌کردند و جنبشی که در المپیا برگزار می‌شد بزرگ‌ترین رویداد جهان در آن زمان بود.

☒ **اماکن المپیکی:** گروه‌های مردم نیازمند مکانی برای تجمع بودند. استادیوم اصلی المپیک در سال ۷۷۶ پیش از میلاد ساخته شد و مکان مقدسی بود که جهت پرستش زئوس ایجاد شده و هنوز موجود است. ترکیب ساختمان‌های مذهبی و سایر ساختمان‌ها در طول زمان ایجاد شد که مجموعه ورزشی چند منظوره نامیده می‌شدند و دارای محراب و قربانگاه، هتل‌هایی برای تماشاگران که در قرن چهارم پیش از میلاد ساخته شد، اماکن تمرینی برای کشتی‌گیران و بوکسورها، ورزشگاه‌های سرپوشیده برای دویدن و البته، مکانی که استادیا نامیده می‌شد و رویدهای اصلی در آن انجام می‌گرفت.

■ استادیا به شکل U و در کنار تپه ساخته شده و از شبی خاکریز هر طرف U به عنوان محل نشستن استفاده می‌شد. ورزشکاران و دولتمردان از ورودی مخصوص به استادیا می‌آمدند. چند ورودی گنبدی برای تماشاگران وجود داشت. سرداران و روحانیون بر صندلی‌های سنگی مخصوص می‌نشستند. تماشای مسابقات برای زنان، به جز زنان روحانی ممنوع بود. برخی معتقدند که فقط زنان مجرد حق ورود به استادیوم را داشته‌اند. مسیر دویدن در درون استادیا ۲۱۰ متر طول و ۳۲ متر عرض داشت و توسط یک دایره سنگی جانبی که کانال آب روبازی را در کناره ایجاد کرده بود از ناحیه خاکریز شده شبیدار جدا می‌شد. منابع موجود، تفاوت‌هایی را بین نوع بازی‌هایی که در استادیوم المپیک انجام می‌گرفته‌اند و زمان آنان نشان داده‌اند. برخی شواهد حاکی از آنند که تاریخچه بازی‌های المپیک به قبل از زمانی باز می‌گردد که استادیوم واقعی ساخته شده است. در واقع، زمین‌ها و مناطق روباز برای مراسم مقدس و مذهبی مورد استفاده قرار می‌گرفتند. منطقی است که تصور کنیم بازی‌ها به عنوان بخشی از جشن‌های مذهبی در این بخش‌ها انجام می‌گرفته‌اند. برخی مورخان معتقدند مسابقه دوی دور استادیوم، اولین رقابتی بود که در استادیوم جدید المپیا انجام می‌گرفت.

■ برخی دیگر می‌گویند که حتی اولین رقابت‌های المپیک از مجموعه ورزش‌های تشکیل شده بود که هنوز در بازی‌های المپیک نوین وجود دارند. توافق زیادی وجود دارد که در المپیک کلاسیک ۱۸ رقابت مختلف شامل بوکس، کشتی، اسبدوانی، ورزش‌های پنجه‌گانه و سایر مسابقات دو وجود داشته است. علاوه بر رویدادهای ورزشی، جشن‌های مذهبی شامل قربانی کردن، سخنرانی فیلسوفان معروف، تکنوازی‌های شاعران و خوانندگان، رژه، مهمانی‌ها و جشن‌های پیروزی نیز انجام می‌گرفتند.

■ با در نظر گرفتن استاندارهای بزرگ امروزی می‌توان گفت که استادیوم المپیک اولیه نمی‌توانست ورزشکاران و تماشاگران کنونی را در خود جای دهد. در بازی‌های المپیک آتلانتا (۱۹۹۶)، ۱۰۷۰۰ ورزشکار از ۱۹۷ کشور شرکت داشتند. بیش از ۲ میلیون تماشاچی از نزدیک و ۳/۵ میلیارد نفر از طریق تلویزیون بازی‌ها را تماشا کردند. این تعداد در المپیک بعدی افزایش یافت. در المپیک ۲۰۰۴ یونان ۲۰۰ کشور و ۱۱۰۹۹ ورزشکار در ۲۸ رشته و ۲۹۶ رویداد ورزشی شرکت داشتند و رکورد جدیدی بر جای نهادند. المپیک ۲۰۸۸ میزبان ۲۰۴ کشور، ۱۰۵۰۰ ورزشکار و ۳۰۲ رویداد است.

■ استادیوم المپیا همانند مدیسون اسکوئر گاردن در مکان اصلی خود باقی نماند و در اواسط قرن چهارم قبل از میلاد، استادیوم ۸۲ متر به سمت شرق و کمی به سمت شمال محل اصلی خود جایه‌جا شد. با وجود این جایه‌جایی، ارتباط آن با مکان مقدس از طریق کریپت که یک ورودی سرپوشیده بود حفظ شد. استادیوم المپیا تهها استادیوم یونان نبود. استادیوم المپیک آتن ۳۳۱ سال پیش از میلاد بنا شد و ۵۰۰۰۰ تماشاگر را در خود جای می‌داد. المپیک از سال ۳۹۳ میلادی دچار رکود و سکون شد. امپراتور تئودوسیوس بازی‌ها را به بهانه «کفرآمیز بودن» از میان برداشت. بنابراین پس از وقفه‌ای طولانی، اماکن برای میزبانی بازی‌های المپیک ۱۸۹۶ مورد استفاده قرار گرفتند.

میادین اسبدوانی و تئاترهای سایر اماکن عمومی: سایر اماکن عمومی که توسط یونانی‌ها توسعه یافته‌ند شامل تئاترهای میادین اسبدوانی بودند. تئاترهای یونانی دارای ۳ بخش اصلی بودند. سن یا صحنه در پشت پرده قرار داشت. ارکستر ناحیه‌ای شکل در مقابل صحنه بود. بازیگران بر سکویی باریک که در مقابل صحنه قرار داشت و لژیون نامیده می‌شد فعالیت می‌کردند. در نهایت، کویلیون برای نشستن وجود داشت. کویلیون به دو بخش به نام دیازوما تقسیم می‌شد که شامل ردیف‌های بالا و پایین بود. نمونه‌هایی از استادیوم‌های یونانی را می‌توان در اپیداروز، آرگوس و دلفی دید. گفته شده که این تئاترهای به ترتیب ۱۴۰۰۰، ۲۰۰۰۰، ۵۰۰۰ نفر را در خود جای می‌دانند.

■ بسیاری از میادین اسبدوانی در اطراف یونان ساخته شدند. این اماکن برای مسابقات اسبدوانی و ارابه‌رانی مورد استفاده قرار می‌گرفتند. آنان در اصل زمین‌های روباز بودند. در آنجا صندلی وجود نداشت و تماشاگران سرپا می‌ایستادند. این اماکن سنگی عظیم بر روی صدها و حتی هزاران تماشاگر باز می‌شدند. میدان اسبدوانی المپیا در جنوب استادیوم در آلفیوس قرار داشت که امروزه اثری از آن وجود ندارد.

روم:

کولیزیوم: با پیشرفت تمدن روم، نیاز به اماکن عمومی نیز افزایش یافت. مهم‌ترین مثال در این زمینه کولیزیوم بود که نمایش‌ها و گلادیاتورهای آن معروف‌اند. رومیان استادیوم‌های خود را بر پایه ساختارهای قدیمی یونان می‌ساختند. در برخی موارد، رومیان به سادگی ساختارهای یونانی را بازسازی می‌کردند. کولیزیوم در اصل نامی بود که توسط خانواده فلادین بر روی آمفی تئاتر فلادین قرار داده شده بود. ساخت آن حدود سال ۷۰ میلادی آغاز و تکمیل آن ۱۰ سال به طول انجامید. کولیزیوم دارای ۴۸ متر ارتفاع و ۴ طبقه پنجره بود. هریک از سه طبقه خارجی از ۸۰ طاق تشکیل شده بود. کولیزیوم می‌توانست

تماشاگر را در خود جای دهد. تماشاگران از پله‌های شیبدار بالا می‌رفند و بر صندلی‌ها می‌نشستند. صندلی‌ها بر اساس جنس و منزلت اجتماعی طبقه‌بندی شده بود.

■ زنان و افراد فقیر بر روی نیمکت‌های چوبی ردیف چهارم می‌نشستند. صندلی‌های لوکس از جنس مرمر بودند و بر پایه‌های آنان نمایندگان مجلس و نجیبزادگانی که صندلی بدان‌ها تعلق داشت نوشته شده بود. راهبه‌های پاکدامن، مقامات رسمی مذهبی، سربازان، غیرنظمیان، پسران و معلمانتشان، همگی دارای محل مخصوص نشستن بودند. امپراتور دارای اتفاق مخصوصی برای خود و خانواده‌اش بود. برآورده شده که ۵۰۰۰۰ نفر می‌توانستند به کولیزیوم وارد شده و در ۱۵ دقیقه بنشینند، زیرا سیستم بلیت‌فروشی مناسبی توسط رومیان توسعه یافته بود. تماشاگر قبیل از مسابقه، بليتی را که اغلب از جنس سفال بود تهیه می‌کرد هر بليت دارای شماره‌ای بود که با یکی از ۷۸ طاق ورودی متناظر بود. سایبان‌های رنگی زیادی سقف را پوشانده بودند تا آفتاب سوزان موجب ناراحتی تماشاگران نشود. این سایبان‌ها که ولاریوم نامیده می‌شدند توسط ملوانانی که با این هدف به کار گماشته شده بودند به داربست‌هایی متصل می‌شدند.

☒ **سیرکوس ماگزیموس:** رومیان علاوه بر کولیزیوم و سایر آمفی تئاترهای سیرک هم بودند. سیرک محیطی را برای مسابقات اریه‌رانی و سایر رویدادهای سوارکاری و غیرسوارکاری فراهم می‌کرد. معروف‌ترین سیرک روم، سیرکوس ماگزیموس بود که به تقلید از میدان اسب‌دونانی یونانیان ساخته شد و یکی از عجایب معماری جهان باستان به شمار می‌رفت.

■ این بنای چوبی در قرن ششم قبل از میلاد ساخته شد. مورخان ظرفیت سیرک را از ۱۵۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ تخمین زده‌اند. تصور بر این است که به تعداد تماشاگران بیش از تعداد صندلی‌ها بوده و بسیاری از آنان در طول مسابقات می‌ایستادند. راپت.بی.کبریک در کتاب مردمان رومی، سیرک را به عنوان یک مکان چهار طبقه با راهروهایی که دارای مغازه‌ها، اتاق‌ها، راهروها و گذرگاه‌ها است توصیف کرده است. هزاران نفر از این راهروهای بزرگ عبور می‌کردند. در این مکان‌ها دستفروشان کالاهای خود را می‌فروختند که شامل نوشابه‌ها و سوغاتی‌ها بود.

☒ **اماکن از قرون وسطی تا سال‌های ۱۸۰۰:** اغلب ورزش‌های قرون وسطی شامل فعالیت‌های دوستانه-ای بودند که مهارت‌های شهرهوندان محلی را مشخص می‌کردند. یکی از رایج‌ترین ورزش‌های این دوران «فوتبال گروهی» بود که در آن بازیکنان به شکل وحشیانه و خشنی به یکدیگر حمل می‌کردند. رویدادهای رایج دیگر شامل شکار، شکار با شاهین و شکار با سگ بود.

■ رویدادهای قرون وسطی اغلب مسابقات نیزه‌بازی سواره و تیراندازی با کمان را شامل می‌شدند. نیزه-بازی سواره احتمالاً شناخته‌شده‌ترین بازی آن روزگاران، به ویژه برای افراد دارای منزلت اجتماعی به شمار می‌رفت. توده مردم بیشتر به تیراندازی با کمان می‌پرداختن که اغلب یک شهر را در مقابل شهر دیگر پیروز می‌ساخت. افراد طبقات پایین‌تر نیز مجاز به شرکت در روش‌هایی چون دویدن، پریدن، چوب‌بازی و کشتی گرفتن بودند.

■ تئودوسیوس، امپراتور مسیحی، بازی‌های المپیک را به دلیل مشابهت آن به آداب و رسوم کفار متوقف ساخت. در قرن ۱۹ بیشتر محدودیت‌هایی که در مقابل ورزش قرار داشت برداشته شد و یکی از اولین

اماکنی که در ایالات متحده ساخته شد یونیون کورس بود که در سال ۱۸۲۵ در نیویوریک ایجاد شد. بیسبال در سال‌های ۱۸۵۰ محبوبیت پیدا کرد و قوانین مدیریت اماکن در سال‌های ۱۸۷۰ توسعه یافتند.

■ اولین قوانین اصلی لیگ ملی شامل ممنوعیت الكل در گرددگاهها، برداشت اتفاق‌های شرط‌بندی از قسمت ورودی و دور کردن زنان هر زه از سکوی تماشاگران بود. در قرن ۱۹ بیشتر محدودیت‌ها برداشته شد و یکی از اولین اماکن ساخته در ایالات متحده، یونیون کورس بود که در ۱۸۲۵ در نیویورک بنا شد. در این مکان، مسابقات اسب‌دوانی برگزار می‌شد و معمولاً ۶۰۰۰ تماشاگر را برای هر مسابقه در خود جای می‌داد. بیسبال در دهه ۱۹۵۰ شروع به کسب محبوبیت کرد و قوانین مدیریت اماکن برای اولین بار در دهه ۱۹۷۰ ایجاد شد.

مدیریت اماکن از روزگار باستان تا نوین:

■ همانگونه که در کولیزیوم، آمفی تئاترها و سیرکوس ماجزیموس، افراد متناسب با طبقه اجتماعی خود در محل خاصی می‌نشستند، امروزه نیز دارای جایگاه‌های مختلفی برای نشستن تماشاگران هستیم. قرون و اعصار گذشته که افراد مهم، جایگاه‌های برتر را رزرو می‌کردند، امروزه نیز جایگاه‌های ویژه و مکان‌های مرغه در باشگاه‌ها وجود دارد. بیش از نیمی از مشتریان از فعالیت‌ها و عوامل «پشت صحنه» یک رویداد بخوبی ندانند. کارکنان امنیتی، کارگردانان پشت صحنه و خدمات پزشکی تنها چند مثال کوچک از خدمات حمایتی پشت صحنه هستند در دوران باستان نیز کارمندانی وجود داشته‌اند که کار آن‌ها حفظ شرایط طبیعی و نرمال بوده است. صرف نظر از نوع سرگرمی‌ها، بسیاری از نگرانی‌های مدیریتی یکسان هستند.

■ برخی از موضوعات و ملاحظاتی که پس از قرون متمادی هنوز هم در روزگار کنونی وجود دارند عبارتند از:

کنترل جمعیت عظیم افراد در حال حرکت؛ مدیریت افراد و جمعیت سرکش و خشن؛ انعطاف‌پذیری در مدیریت مکان‌های چندمنظوره؛ فراهم کردن امنیت و محافظت از افراد مهم؛ کنترل انواع جرم‌های خرد و جزئی ناشی از تجمع بزرگ افراد؛ تمیز و قابل استفاده نگهدارشتن اماکن؛ هدایت سیاست‌های مرتبط با سرمایه‌گذاری مناسب برای اماکن عمومی.

■ برخی نگرانی‌هایی که امروزه وجود دارند و در دوران باستان مدیران را دچار مشکل نمی‌کردن شامل موارد زیر هستند: فراهم آوردن شرایط مطلوب برای رسانه‌ها، از قبیل اتفاق‌های مصاحبه و اتفاق‌های مطبوعات با دسترسی به اینترنت؛ نصب و راهاندازی سکوهای دوربین تلویزیونی و ارتباطات کابلی تلویزیونی؛ فروش فضای تبلیغاتی و حق نامگذاری؛ فراهم آوردن اتفاق‌های تمرینی برای ورزشکاران؛ به کارگیری سیستم‌های گرامایشی و تهویه هوای رعایت مسائل قانونی مربوط به محیط، کاربری، دسترسی به سایر موارد حقوقی.

تکامل اماکن حرفه‌ای و دانشگاهی

■ عصر جدید اماکن ورزشی در اوخر سال‌های ۱۸۸۰ آغاز و پیشرفت‌های بعدی در سال‌های ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۰ و ۱۹۹۰ به وجود آمد. اولین مجموعه توپی در بروکلین نیویورک در سال ۱۸۲۶ ایجاد شد. این